

**Forskningscenter for
Forebyggelse og
Sundhed**

Center for Sundhed

Glostrup Hospital
Ndr. Ringvej 57
2600 Glostrup

Afsnit 84/85

Direkte 38633255
Mail fcs@regionh.dk

Web www.fcfs.dk

EAN-nr: 5798 00149 0221
Bank: 3100 3100135043
CVR/SE-nr: 29767912

Dato: 13. marts 2015

Minister for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Dan Jørgensen
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Kære Dan Jørgensen

Denne henvendelse omhandler et ønske om hjælp til at holde fast i den meget roste overvågning af det danske jodberigelsesprogram, som blev initieret i 1997.

Indtil sommeren 2000 hørte Danmark til et af de områder i verden, som havde jodmangel først og fremmest som følge af for lidt jod i grundvandet. Fødevaredirektoratet (nu Fødevarestyrelsen) besluttede derfor at følge WHO's anbefalinger og indføre et jodberigelsesprogram i form af obligatorisk jodberigelse af husholdningssalt og af salt tilsat brød i sommeren 2000.

Jodmangel medfører sygdomme som forstørret skjoldbruskkirtel (der ofte kræver operation) og forhøjet stofskifte (som skal behandles med medicin). Jodmangel under graviditet øger desuden risikoen for hjerneskade hos barnet.

Imidlertid er jodberigelse et tveægget sværd, idet en for høj jodindtagelse også øger forekomsten af stofskiftesygdom, og man derigennem risikerer at skade dele af befolkningen. Jodberigelse skal derfor være forsigtig, og monitoreres løbende, som anbefalet af WHO.

Efter Fødevaredirektoratets beslutning om at gennemføre en jodberigelse, nedsattes i 1997 en videnskabelig styregruppe (DanThyr) som har monitoreret effekten. Monitoreringen har vist:

- Reduktion i forekomst af forstørret skjoldbruskkirtel med nedgang i antallet, som behandles for dette.
- En stigning af for højt stofskifte de første år efter jodberigelsen (hvilket er velkendt og var forventet). Stigningen er vendt til et fald 4-5 år efter og er nu under niveauet fra før jodberigelsen.
- Stigning i tilfælde af for lavt stofskifte, som kræver medicinsk behandling.

Undersøgelser de seneste år viser imidlertid tegn på, at jodindtaget igen er på vej ned til under det anbefalede niveau. Specielt ligger jodindtag hos gravide nu betydeligt under det anbefalede. Faldet skyldes sandsynligvis et lidt lavere indhold af salt, og

dermed jod, i brød, muligvis en lidt lavere brøddindtagelse, men især lavere jodindhold i mælkeprodukter.

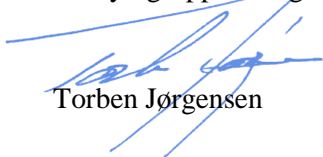
Der er således lagt op til en øgning af jodberigelsen, hvilket afventer en undersøgelse af jodindtag hos skolebørn, hvilket DanThyr gruppen foretager i øjeblikket. Børn er særligt følsomme for et højt jodindtag, så det er vigtigt at kende børns indtag, inden niveauet for en yderligere berigelse besluttet.

En fortsat monitorering af jodberigelsen er væsentlig under alle omstændigheder. DanThyr-gruppen er indstillet på at fortsætte arbejdet, hvorfor vi har anmodet om fortsat støtte fra Fødevarerministeriet. Budgettet for den basale monitorering er på ca. 1,5 millioner kr. årligt, som omfatter lønninger, opretholdelse af relevante registerudtræk samt analyser og rapportering.

Monitoreringen har siden starten været støttet af Fødevarerministeriet og Fødevarestyrelsen, og vi fornemmer, at der er opbakning til den fortsatte monitorering, men det ser ud til at være svært at pege på, hvorfra pengene skal tages fremover. DanThyr gruppen kan desværre ikke fortsætte den af WHO anbefalede monitorering uden, at de basale udgifter dækkes.

Med dette brev vil vi høre, om Fødevarerministeren har mulighed for at se en udvej. Vi vil meget gerne komme til et møde, hvor vi kan redegøre yderligere for sagen.

På styregruppens vegne

Torben Jørgensen

DanThyr styregruppen består af

- Peter Laurberg, professor, overlæge, dr.med. Aalborg Sygehus
- Hans Perrild, klinikchef. Bispebjerg Hospital
- Lars Ovesen, overlæge. Slagelse Sygehus (tidligere Fødevaredirektoratet)
- Lone Banke Rasmussen, seniorforsker (tidligere DTU Fødevareinstituttet)
- Torben Jørgensen, professor, enhedschef, dr.med. Forskningscenter for Forebyggelse og Sundhed, CSU, Region Hovedstaden.

cc.:

- Formanden for Folketingets udvalg for Sundheds- og Forebyggelse - Karen J. Klint, karen.klint@ft.dk
- Formanden for Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri – René Christensen, rene.christensen@ft.dk